

**Verificering af faste priser i forbindelse med moderniseringsordningen
kvægstalde. Ændret opdeling af renoveringskategorien**

Pedersen, Michael Friis

Publication date:
2015

Document version
Også kaldet Forlagets PDF

Citation for published version (APA):

Pedersen, M. F., (2015). *Verificering af faste priser i forbindelse med moderniseringsordningen: kvægstalde. Ændret opdeling af renoveringskategorien*, 2 s., IFRO Udredning Nr. 2015/08

IFRO Udredning

Verificering af faste priser i forbindelse
med moderniseringsordningen:
kvægstalde

Ændret opdeling af renoveringskategorien

Michael Friis Pedersen

IFRO Udredning 2015 / 08

Verificering af faste priser i forbindelse med moderniseringsordningen: kvægstalde. Ændret opdeling af renoveringskategorien

Forfatter: Michael Friis Pedersen

Udarbejdet for NaturErhvervstyrelsen i henhold til aftalen mellem Institut for Fødevarer- og Ressourceøkonomi og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri om forskningsbaseret myndighedsberedskab.

Udgivet maj 2015

Se flere myndighedsaftalte udredninger på www.ifro.ku.dk/publikationer/ifro_serier/udredninger/

Institut for Fødevarer- og Ressourceøkonomi
Københavns Universitet
Rolighedsvej 25
1958 Frederiksberg
www.ifro.ku.dk

Verificering af fastepriser i forbindelse med moderniseringsordningen, kvægstalde

- Ændret opdeling af renoveringskategorien

Opdrag

NaturErhvervstyrelsen har efterspurgt verifikation af faste priser, der skal danne grundlag for tilsagn om tilskud i en kommende investeringstilskudsordning, her kaldet "*Moderniseringsordningen, kvægstalde*". IFRO har i februar leveret en udredning der verificerer priserne i ordningen i forhold til nybyggeri og tilbygning. IFRO kunne på daværende tidspunkt ikke verificere priserne på renovering, idet der var tale om meget bredt definerede projektkategorier.

I et hørringssvar til bekendtgørelsen for ordningen har Landbrug & Fødevarer (L&F) og SEGES foreslået en opdeling af renovering i tre kategorier for også at kunne anvende fast pris i forbindelse med tilsagn om tilskud til renovering.

NaturErhvervstyrelsen har bedt IFRO om verifikation af de foreslåede priser i de tre kategorier for renovering. Nærværende udredning udgør IFRO's svar.

Sammenfatning

Overordnet finder IFRO de faste priser for de tre renoveringskategorier, der fremgår af L&F og SEGES hørringssvar (bilag 1), rimelige i forhold til grundlaget for tilsagn om tilskud under "*Moderniseringsordningen, kvægstalde*".

Opdelingen af renovering i tre kategorier, alt efter hvor omfattende ændringer af staldens bund renoveringsprojektet indbefatter, gør projekterne inden for den enkelte kategori langt mere homogene, og det er derfor muligt at verificere priserne.

Med hensyn til usikkerheden omkring de faktiske priser og med hensyn til fordele og ulemper ved tilsagn baseret på fast pris frem for tilbud henvises til tidligere udredning "*Verificering af fastepriser i forbindelse med moderniseringsordningen, kvægstalde*" (Pedersen og Schou, 2015).

Tilskudsordningen, kort

"*Moderniseringsordningen, kvægstalde*" er en investeringstilskudsordning, der giver landmanden tilskud til 20 pct. af investeringssummen til nybygninger eller tilbygning og 40 pct. til renovering af eksisterende stalde på baggrund af et tilsagn og faktisk dokumenterede omkostninger. Er de faktiske omkostninger højere end tilsagnets pålydende, er tilsagnet grundlaget for tilskuddet. Er de faktiske omkostninger lavere end tilsagnet, er de faktiske omkostninger grundlaget for tilskuddet.

Tilskud til renovering af eksisterende bygninger

Renovering af eksisterende bygninger kan have meget forskellig karakter og deraf følgende meget forskellige omkostningsniveau og omkostningsstruktur (sammensætning af omkostningselementer).

Det er foreslået at opdele renoveringsprojekterne i tre kategorier i forhold til den gulvprofil, der laves i forbindelse med renoveringsprojektet.

Den store løsning i niveau 1 i bilag 1 omfatter ophugning og udkørsel af det eksisterende gulv og udstøbning af ny gulvprofil med sengebåse, gangarealer med gyllehåndtering og tværkanaler, samt inventar. Dette kan f.eks. være en løsning i stalde der har for smalle gange og for korte sengebåse i forhold til kravene i Bekendtgørelse af lov om hold af malkekvæg og afkom af malkekvæg.

Mindre omfattende løsninger er projekter med etablering af dybstrøelse, hvor den nye gulvprofil er en mere simpel konstruktion. Dette er niveau 2 i bilag 1. Dette omfatter ophugning og udkørsel af det eksisterende gulv. Udstøbning af ny gulvprofil med forsænket gulv i hvilearealet og fast ustrøet ædeplads samt inventar.

Endelig er der løsninger, der ikke medfører væsentlige ændringer i den eksisterende bund i stalden. Dette er niveau 3 i bilag 1. Dette omfatter udskiftning af sengebøjler, udskiftning af nakkebom med fanggitter ved foderbordet, påboltning af bagkant på sengebåse, nyt inventar i enkelt- og fællesbokse mv.

Dette kan f.eks. være løsninger hvor eksisterende bygninger med forholdsvis små ændringer kan anvendes til f.eks. behandlingsfaciliteter, kælvningsfaciliteter eller ungdyr. I visse tilfælde er det sengebåsens brede, og ikke sengebåsens længde, der er problemet i forhold til Bekendtgørelse af lov om hold af malkekvæg og afkom af malkekvæg. Her kan inventarløsninger være tilstrækkeligt, hvilket er en langt mindre omfattende renovering end renoveringer, der kræver ny gulv profil.

I skemaet i bilag 1 er visse felter blanke (-), idet de ikke er relevante, f.eks. kombinationen af dybstrøelse og sengebåse.

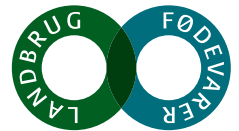
De faktiske priser, der konstateres, vil formenligt variere betydeligt i forhold til de lokale forhold og projektets detailspecifikation. Det er dog vores vurdering at de angivne priser er retningsgivende og velegnede som grundlag for tilsagn om tilskud.

Bilag:

Bilag 1: Høringssvar vedr. udkast til bekendtgørelse om tilskud til modernisering af kvægstalde

Referencer:

Pedersen, Michael Friis og Jesper Sølvner Schou, 2015, IFRO udredning: Verificering af faste priser i forbindelse med moderniseringsordningen, kvægstalde.

NaturErhvervstyrelsen
Center for Erhverv, Projektdesign
Nyropsgade 30
1780 København V
E-mail: projektdesign@naturerhverv.dk

Landbrug & Fødevarer FmbA

Axelborg, Axeltorv 3
DK 1609 København V
T +45 3339 4000
F +45 3339 4141
E info@lf.dk
W www.lf.dk
CVR DK 25 52 95 29

Høringssvar vedr. udkast til bekendtgørelse om tilskud til modernisering af kvægstalde

NaturErhvervstyrelsen sendte den 20. februar 2015 ovennævnte bekendtgørelse i høring (J. nr. 14-8623-00009). Landbrug & Fødevarer (L&F) har udarbejdet høringssvar med input fra SEGES. Vi vil i høringssvaret indledningsvist fremføre generelle bemærkninger om ordningen. Dernæst vil vi kommentere bekendtgørelsens enkelte dele mere specifikt samt bilag 1. I og med vejledningen der udarbejdes til ordningen er af stor betydning for hvordan ordningen skal håndteres i virkeligheden ude hos landmændene, vil L&F opfordre til, at også denne kommer i høring, før ordningen åbner. For at sikre at relevante kommentarer kommer med, vil dele af høringssvaret rette sig mod vejledningens indhold allerede nu. Afslutningsvist kommer vi i høringssvaret ind på den situation, hvor vejledningen ændres mens moderniseringsordningen er åben.

Generelle bemærkninger

L&F er overordnet set meget positiv omkring etableringen af en moderniseringsordning rettet mod kvægstalde. Forslaget om investeringstilskud til staldbyggeri med fokus på dyrevelfærd var med i rapporten fra Kvægbrugets Task Force fra maj 2013. Baggrunden var bl.a. Lov om hold af malkekvæg og afkom af malkekvæg, der stiller høje krav til indretningen af stalde til såvel malkekvæg og slagtekalve. Lov om hold af malkekvæg indføres frem til 2034 og det vurderes, at omkostningerne for kvægbruget samlet set vil beløbe sig til 10 milliarder kroner.

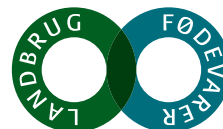
Task Forcen peger overordnet på, at der kan sikres mindst 5.500 arbejdspladser og at handelsbalancen kan forbedres med mindst 4,5 mia. kroner, hvis det lykkes at skabe et mere konkurrencedygtigt dansk kvægbrug. L&F arbejder derfor for, at moderniseringsordningen fortsætter i 2016-2020, således at der også i årene fremover vil være mulighed for investeringstilskud til at imødegå indfasningen af kravene i lov om hold af malkekvæg frem til 2034.

L&F er dog meget bekymret over den korte tid til forberedelse af ansøgninger til ordningens ansøgningsrunde. L&F vil generelt opfordre til at bekendtgørelse, vejledning og vilkår for tilskudsordninger ligger klar i så god tid, at ansøgere og konsulenter kan være velforberedte før ordningerne åbner. Vi taler om investeringsprojekter, der kræver betydelig forberedelse. Et byggeprojekt der kræver miljøtilladelse (godkendelse eller anmeldelse), byggetilladelse og finansiering har ofte behov for at bruge op til 12-18 måneder, før byggearbejderne kan indledes. Det ville derfor være ideelt om landmanden i god tid forud for ordningens åbning havde overblik over ordningens krav, så det er muligt at planlægge herefter. Landmænd uden miljøgodkendelse, byggetilladelse og finansieringstilsagn fra låneinstitut har kun meget ringe mulighed for at få disse nødvendige tilsagn på plads inden den 19. maj. L&F vurderer derfor, at ordningen primært vil gavne landmænd som allerede nu har de nødvendige tilladelser og den krævede finansiering på plads, men af forskellige årsager endnu ikke har påbegyndt byggeprojektet.

Det er generelt en fornuftig tilgang, at der gives tilsagn til de projekter, der har størst sandsynlighed for at blive realiseret. Men såfremt søgningen til ordningen i lyset af den korte tid til oplyst

Landbrug & Fødevarer er erhvervsorganisation for landbruget, fødevarer- og agroindustrien. Med en eksport på over 156 milliarder kroner årligt og med 169.000 beskæftigede repræsenterer vi et af Danmarks vigtigste eksporterhverv.

Ved at nytænke og synliggøre erhvervets bidrag til samfundet sikrer vi vores medlemmer en stærk placering i Danmark og globalt.

forberedelse og indhentning af finansieringstilsagn bliver mindre end de afsatte 100 mio. kroner, ønsker L&F, at der åbnes for at der også kan søges på ordningen igen allerede i efteråret 2015. I så fald bør denne runde annonceres i god tid. Dertil kommer, at L&F som nævnt ovenfor ønsker, at der kan åbne tilsvarende ordning i 2016 og årene frem.

Informationsdeling om ordningen er generelt af stor betydning. L&F støtter op om, at NaturErhvervstyrelsen afholder et informationsmøde om ordningen i Jylland, så ansøgere har mulighed for at kunne få besvaret spørgsmål om ansøgningsprocessen. Det er dog også i den forbindelse vigtigt, at en dato for et informationsmøde udmeldes i så god tid, at relevante deltagere har mulighed for at planlægge deres deltagelse i mødet.

Overordnet set skal ordningen tilgodese både mælkeproducenter og slagtekalveproducenter. For at sikre lige muligheder for begge producentgrene, ønsker L&F at 80 procent af beløbet reserveres til mælkeproducenter og 20 procent af beløbet reserveres til slagtekalveproducenter. Hvis beløbet ikke kan bruges fuldt ud til tilsagn inden for den ene producentgren bør overskydende tilskud overgå til den anden producentgren.

Specifikke bemærkninger til bekendtgørelsen

I det følgende vil vi gennemgå bekendtgørelsesteksten mere tekstnært.

Formål og anvendelse, herunder støtteberettigede udgifter

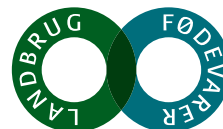
L&F er generelt meget positive over, at NaturErhvervstyrelsen har fremlagt en ordning med faste priser, da det betyder at ansøgeren ikke skal indhente to uafhængige tilbud i den korte periode ansøgningsrunden er åben. Ang. § 2 om årlig opdatering af listen over støtteberettigede udgifter og faste priser, så bør den årlige opdatering fremadrettet ligge i god tid inden ansøgningsrunders åbning. Det bemærkes dog, at listen over støtteberettigede udgifter og faste priser kun gælder for etablering af nye stalde og tilbygning til eksisterende stalde. Listen gælder altså ikke investeringer i forbindelse med renovering af eksisterende stalde. Vi vil komme nærmere ind herpå i vores kommentarer til bekendtgørelsens bilag med et forslag til, hvordan skridtet kunne tages fuldt ud og faste priser også ville kunne anvendes i forhold til renoveringsprojekter.

I forbindelse med sagsbehandling af projektansøgninger, der både involverer renovering og tilbygning på samme tid lægger L&F vægt på, at ansøgningen behandles i sammenhæng og ikke som to separate projekter. Et sådant byggeprojekt hænger sammen og opnås der f.eks. kun tilskud til renoveringen falder værdien af det samlede projekt.

Det bør i vejledningen fremgå meget præcist hvordan tilbygning/nybygning og renovering forstås. Det skal fx være helt klart at ombygning af en eksisterende bygning (fx maskinhus) til et nyt formål (f.eks. kostald) er en renovering. Og hvis en mælketank skal udskiftes pga. udvidelse – skal den medtages til udvidelsen og ikke renovering, selvom den placeres i samme rum, som tanken der udskiftes?

Elektronisk kommunikation

Ang. § 5 om obligatorisk elektronisk kommunikation kan L&F konstatere, at NaturErhvervstyrelsen stiller krav om fuld digital kommunikation via Tast selv-service, som et led i statens digitaliseringsstrategi. I den forbindelse bør alle breve, der tilgår ansøgeren også være tilgængelige i e-Boks, så ansøgeren har ét samlet sted, hvor der er sikkerhed for at al digital kommunikation fra det offentlige er samlet. Derudover bør det sikres, at man fortsat kan fremsende bilagsmateriale eller dokumentation via mail, såfremt Tast selv-systemet går ned eller der på anden vis er behov herfor.

Iværksættelse af projekt før tilsagn er givet

§7, stk. 2 beskriver NaturErhvervstyrelsens mulighed for at give tilladelse til at iværksætte et projekt, før et tilsagn er givet. Her bør det præciseres, at det er for ansøgerens egen regning og risiko. Det bør også præciseres over for ansøgeren, hvis denne tilladelse gives.

Om betingelser for at kunne søge, få tilsagn og prioritering generelt

Bekendtgørelsens tekst om hvilke betingelser, der er nødvendige at opfylde for overhovedet at komme i betragtning til ordningen (afskæringskriterier), hvilke der skal opfyldes for at få tilsagn, udbetalt tilskud og prioritering virker generelt blandet sammen i § 8-10. Det ville være nyttigt om det kunne fremgå klarere af bekendtgørelsesteksten.

Beregning af nutidsværdi

L&F ønsker ikke at ansøgere til ordningen skal blive mødt med kravet om at opgøre en nutidsværdi for projektet (§9, stk. 2, pkt. 7) Det er i forvejen en betingelse at ansøger har fået en positiv vurdering om finansiering fra bank eller realkredit og der er således allerede foretaget en professionel vurdering af projektets værdi i forhold til forholdene og økonomien på den enkelte bedrift. En generel beregning af nutidsværdi er uigennemskuelig, kan være misvisende og svær at sammenligne. Låneinstitutets tilsagn burde være tilstrækkeligt.

Såfremt NaturErhvervstyrelsen alligevel vælger at arbejde med opgørelse af nutidsværdi for projekter er det helt afgørende at denne beregning er gennemskuelig for ansøgeren, at metoden fremgår af vejledningen og at metoden gør det muligt at sammenligne ansøgninger på en meningsfuld måde. Det vil sige, at der skal være sammenlignelighed for investeringer i forhold til rente, afskrivningsperioder, mælkepris m.m. Sammenlignelige investeringer skal afspejle en afskrivningspraksis som er sædvanen for investeringstypen, herunder om det er inventar, bygning, løsøre osv. og renten skal afspejle en markedsrente, der matcher afskrivningsperioden. Ikke mindst i lyset af, at det fremgår af § 8, stk. 2, at NaturErhvervstyrelsen kan give afslag eller delvist afslag på ansøgninger, hvis NaturErhvervstyrelsen vurderer, at effekten af det ansøgte projekt ikke i tilstrækkeligt omfang bidrager til at opfylde formålet med ordningen. Også her bør låneinstitutets vurdering være tilstrækkelig.

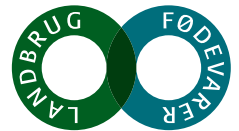
Prioritering af ansøgninger

§9 handler om prioritering af tilskudsberettigede ansøgninger. L&F foreslår, at byggetilladelse og miljøgodkendelse er prioriteringskriterier, sådan at de projekter, der er nået længst med at kunne igangsættes prioriteres først. Da opgørelse af nutidsværdi er vanskelig at opgøre på en meningsfuld sammenlignelig måde, bør dette kriterium ikke være et prioriteringskriterium. Såfremt NaturErhvervstyrelsen alligevel vil anvende nutidsværdi som et prioriteringskriterium er det vigtigt, at renoveringsprojekter sammenlignes med andre renoveringsprojekter og nybygninger sammenlignes med andre nybygninger, da nutidsværdien af et renoveringsprojekt ikke meningsfuldt kan sammenlignes med nutidsværdien af nybyggeri.

Det bør i øvrigt præciseres, hvordan miljøtilladelse og byggetilladelse er opfyldt, hvis projektet ikke kræver miljøtilladelse eller byggetilladelse. Endvidere er ordet miljøtilladelse i § 9, stk. 2, pkt. 8 mere dækkende for både miljøgodkendelse, tilladelse og anmeldelse.

Betingelser for tilsagn om tilskud

Ifølge overskriften på § 10 omhandler denne paragraf hvilke betingelser, der skal være opfyldt for at opnå tilsagn om tilskud. De listede punkter er en blanding af såkaldte afskæringskriterier og udbetalingskriterier. Efter L&F's opfattelse er § 10, stk. 2 samt stk. 4-9 udbetalingskriterier. Teksten

kunne med fordel rettes til, så det er helt klart, hvad der er afskæringskriterier, og hvad der er udbetalingskriterier.

Det er uklart hvordan § 10, stk. 1, art. 10 om at "ansøgeren har en finansieringsplan, som er krediteret af sit låneinstitut" skal forstås. Det er også uklart hvad der ligger i ordet "krediteret". Er det akkrediteret eller godkendt? Det bør præciseres, at en betinget godkendelse af en finansieringsplan er tilstrækkelig i og med bankens godkendelse ofte vil afhænge af om der gives tilsagn om tilskud fra NaturErhvervstyrelsen. Håndtering af denne del må præciseres helt klart i vejledningen, så der ikke er tvivl for ansøgeren eller låneinstitut.

Det skal i øvrigt bemærkes, at der vil kunne forekomme ansøgere der ikke har behov for ekstern finansiering. Disse ansøgere skal have samme rettigheder for at kunne søge som andre. Dette kunne f.eks. ske ved en tro og loveerklæring.

I §10 stk 1, pkt 5 fastsættes opretholdelsesperioden til at være fem år fra slutudbetaling af tilskud. Det er uhensigtsmæssigt at perioden beregnes fra en dato, der er uden for ansøgerens kontrol. Og da der i perioder har der været meget lange sagsbehandlingstider resulterer det i en reel forlængelse af modtagerens opretholdelsesperiode. En rimelig opretholdelsesperiode bør derfor i stedet regnes fra den dag slutrapporten er modtaget i NaturErhvervstyrelsen. I §10, stk. 2 fastsættes i øvrigt en periode på 10 år, hvor den produktive aktivitet ikke må flyttes. Det er ikke klart hvad der begrunder at perioden nu er 10 år og om hvordan dette krav skal forstås i forhold til at vi taler om staldbyggeri. Under alle omstændigheder bør perioden også her beregnes fra den dag slutrapporten er modtaget i NaturErhvervstyrelsen.

Det bør i vejledningen præciseres, at det bør være muligt at søge til byggeprojekter, som er gået i stå. En landmand kan f.eks. have opført en tilbygning, men hvor midlerne slap op efter råhuset var opført. Her skal der være mulighed for at søge tilskud til staldinventar mv. således at tilbygningen kan blive færdig og indgå i produktionen. Projektet skal selvfølgelig kunne klart afgrænses og iværksættes i overensstemmelse med krav fra evt. andre ordninger.

Om tilskudsberettigede udgifter

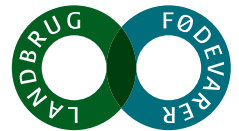
Det er i forhold til § 12, stk. 1, pkt. 2 og § 15, stk. 1, pkt. 2 vigtigt, at det af vejledningen fremgår klart hvordan investeringer, der er understøttet med tilskud fra Vækstfonden er stillet i forhold til tilskud under moderniseringsordningen, da mange kvægbrugere har opnået vækstkautioner og vækstlån fra vækstfonden. L&F går ud fra, at dette ikke har indflydelse på muligheden for at få tilskud fra moderniseringsordningen.

Om beregning af tilskud

I forhold til § 13, stk. 4, så har L&F følgende kommentar: Projekter der tidligere har fået tilsagn under tidligere miljøteknologiordninger med 40 pct. af investeringsbeløbet, men hvor projektet ikke er igangsat, bør – hvis de søger under den nuværende runde - ikke med denne ordning stilles ringere for den del af investeringen der vedrører dette tilsagn.

Om bortfald af tilsagn og tilbagebetaling eller nedsættelse af tilskud

L&F støtter op om de generelt lempeligere sanktionsregler for modtagere af projektstøtte under EU's landdistriktsprogram pr. 1. januar 2015. I forhold til den konkrete tekst under § 25 om, at NaturErhvervstyrelsen i visse tilfælde, hvor styrelsen kan træffe afgørelse om bortfald af tilsagn og tilbagebetaling af tilskud – alligevel kan opretholde tilsagnet – bør teksten under stk. 2 rettes fra "Tilskuddet vil blive nedsat..." til "Såfremt tilskuddet nedsættes ...", da der netop åbnes op for at NaturErhvervstyrelsen kan opretholde tilsagnet.

Angående bilaget

L&F ser gerne at muligheden for at bruge faste priser udvides til at gælde renoveringsprojekter. SEGES har derfor udarbejdet en graduering af fastpriser for renovering. Gradueringen vil imødekomme evt. tvivl, der kan begrunde et krav om indhentning af to tilbud ved renovering jvf. bilag 1. Indhentning af to tilbud vil være en væsentlig større og tidsmæssigt vanskelig opgave i den korte tid ansøgningsrunden er åben. I tidligere miljøteknologiordninger har der ofte været tale om at få tilbud fra to firmaer på en standardvare. Ved renovering er det i første omgang nødvendigt at udarbejde et tilbudsprojekt, der viser delentrepriser og omfang. Dernæst inviteres håndværkere og entreprenører ind for tilbudsgivning, hvilket let kan omfatte jord og beton arbejde, VVS, elinstallationer, gyllehåndtering og inventar, dvs. i alt 10 tilbud.

L&F og SEGES foreslår derfor at følgende skal lægges til grund for fastpriser i forhold til renoveringsprojekter:

Opdeling af renovering i 3 kategorier

Niveau 1) Ny gulvprofil - gylle

Niveau 2) Ny gulvprofil med dybstrøelse

Niveau 3) Inventarløsning med bevarelse af den eksisterende gulvkonstruktion

Niveau 1)

Priserne indeholder ophugning og udkørsel af det eksisterende gulv. Udstøbning af ny gulvprofil med sengebåse, gangarealer med gyllehåndtering, tværkanal samt inventar.

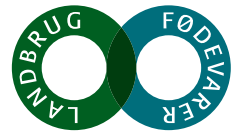
Niveau 2)

Priserne indeholder ophugning og udkørsel af det eksisterende gulv. Udstøbning af ny gulvprofil med forsænket gulv i hvilearealet og fast ustrøet ædeplads samt inventar.

Niveau 3)

Priserne indeholder udskiftning af sengebøjler, udskiftning af nakkebom med fanggitter ved foderbordet, påboltning af bagkant på sengebåse, nyt inventar i enkelt- og fællesbokse mv.

Kategori	Niveau 1 Nyt gulvprofil - gylle	Niveau 2 Nyt gulvprofil – Dybstrøelse	Niveau 3 Inventar løsning
Sengebåse til lakterende køer	11.940,- kr./ko plads	-	2300,- kr./ko plads
Sengebåse til goldkøer	12.418,- kr./ko plads	-	2400,- kr./ko plads
Fællesbokse min. 8 m ² . ko	-	11.336,- kr./ko plads	7.856,- kr./ko plads
Enkeltbokse min. 12 m ² . pr. dyr	-	17.004,- kr./boks	11.784,- kr./boks
Behandlingsfaciliteter – fælles	6.252,- kr./plads	6.252,- kr./plads	5.065,- kr.
Ændring af eksisterende bindestald – køer	11.940,- kr./ko plads	4.534,- kr./ko plads	3.142,- kr./ko plads
Ændring af fuldspaltegulvsbokse	7.285,- kr./ny plads	4.447,- kr.	-
Ekstra stald kvadratmeter	2.074,- kr./m ² .	1.187,- kr./m ² .	-

Pladser til kalve	-	7.307,- kr./plads	3.383,- kr./plads
Sengebåse til ungdyr	10.746,- kr./plads	-	1656,- kr./plads
Fællesbokse til ungdyr	-	10.202,- kr./plads	7.559,- kr./plads
Ændring af eksist. bindestalde - ungdyr	10.746,- kr./plads	4.080,- kr./plads	2.828,- kr./plads

Med henvisning til bilag 1 i øvrigt, er der i øvrigt følgende bemærkninger.

Lovtilkøb

Skridsikring af gangarealer ved gummibelægning og rilleskæring flyttes fra lovtilkøb ned under miljø- og dyrevelfærdstilkøb, og gælder alle tre kategorier samt alle niveauer under renovering.

I behandlingsfaciliteter indgår ikke klovbehandlingsboks. Ikke alle ønsker at investere i en klovbehandlingsboks i denne indkøbskategori, og derfor er der ikke sat en fast pris under behandlingsfaciliteter, der inkluderer boksen, men den er et vigtigt redskab og omfattet af lovgivningen. Fastprisen på 11.955 kr. indbefatter gulve, sengeleje og inventar i et separationsafsnit, hvor kreaturet kan holdes adskilt fra den øvrige besætning imens den behandles.

Miljø- og dyrevelfærdstilkøb

Med hensyn til forsøringsanlæg har Infarm fremsendt en korrektion til miljø- og dyrevelfærdstilkøb. Bilaget bør opdateres i forhold hertil. Endvidere mangler der gulvudsugning som koster 2.365 kr. pr. ko, og isolering af tag der koster 175 kr. pr. m².

Afslutningsvist vil vi opfordre til, at det i vejledningsmaterialet vil fremgå meget klart, hvad der kan ydes tilskud til og hvad der ikke kan opnås tilskud til i forbindelse med renovering, ligesom der bør være en klar beskrivelse af indholdet af renovering på de tre niveauer.

Ang. vejledningen

Vejledningen er som beskrevet flere steder i dette høringssvar meget vigtig for forståelsen af hvordan ordningen bliver udmøntet, og vi forventer naturligvis at vejledningen vil være tilgængelig, før ordningen åbner. For at stille alle ansøgere lige i den periode, hvor ordningen er åben, så vil L&F opfordre til at ansøgningsfristen automatisk udsættes til 2 kalendermåneder efter den dag, hvor vejledningen offentliggøres, såfremt vejledningen forsinkes. Det er helt afgørende, at alt relevant materiale er tilgængeligt for alle i lige lang tid. Såfremt vejledningen ændres efter, at der er åbnet for modtagning af ansøgninger, foreslås derfor yderligere at ansøgningsfristen automatisk udsættes til 2 kalendermåneder efter den dag, hvor den ændrede vejledning bliver offentliggjort.

Med venlig hilsen

Mette Trudsø Kruse
Seniorkonsulent

Generel Erhvervspolitik

D +45 3339 4260
M +45 3058 2153
E mtk@lf.dk